

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

**W Szkole Podstawowej
z Oddziałami Integracyjnymi nr 4
w Wieliczce w roku szkolnym
2024/2025**

Wstęp

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów szkoły podstawowej do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać kolejny etap edukacyjny, ma plany na przyszłość.

Podstawy prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60).
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 31 marca 2017 r.,– (Dz.U. 2017, poz.03).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Cele pracy wychowawczo – edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego

Cel główny

Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej a w przyszłości wyboru zawodu.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- zna swój potencjał edukacyjny, psychologiczny (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia);
- posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakterystyka wykonywanej pracy, wymagania do wykonywania konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne);
- rozwija swoje umiejętności i zainteresowania, wie jak się uczyć;
- rozwija umiejętności pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne);
- prezentuje postawę szacunku do pracy;
- zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu;
- rozwija umiejętność podejmowania decyzji;
- jest otwarty i przygotowany na wyzwania współczesnego świata (gotowość do zmian).

Ponadto uczeń klasy ósmej:

- zna zasady systemu kształcenia w Polsce oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- zna zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminarz rekrutacyjny;
- zna źródła informacji edukacyjnych i zawodowych, ma dostęp do tych informacji.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;

- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;
- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z zaleceniami;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w realizowanie doradztwa zawodowego w szkole.

Odbiorcy:

- Uczniowie klas 0-VIII SP
- Rodzice
- Nauczyciele
- Pedagog
- Psycholog
- Bibliotekarze
- Wychowawcy świetlicy

Działania

WSDZ realizowany jest przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, specjalistów, uczniów klas 0-VIII i rodziców uczniów. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy). Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania. Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

Formy i metody pracy doradczej

Formy adresowane do uczniów:

- zajęcia „Doradztwo zawodowe” w klasie VII i VIII;
- diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet;
- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją;
- warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej;
- zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przetrwania stresu;
- koła zainteresowań;
- zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze;
- realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy;
- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, festiwal zawodów;
- udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- działanie Szkolnego Koła Wolontariatu, Samorządu Uczniowskiego.

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły;
- kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów;

- udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (o zawodach przyszłości).

Formy adresowane do nauczycieli:

- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą;
- śledzenie losów absolwentów.

Metody pracy doradczej

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe) wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu;
- metody plastyczne – komiksy, plakaty;
- metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne;
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;
- trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

Osoby odpowiedzialne

Koordinator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ewaluację i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Doradca zawodowy prowadzi zajęcia w klasach VII i VIII w wymiarze co najmniej 10 godzin rocznie, prowadzi indywidualne konsultacje związane z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia

Pedagog szkolny/psycholog szkolny diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

Przewidywane rezultaty (efekty) i korzyści z realizacji WSDZ

Dla uczniów i rodziców:

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Dla szkoły:

- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Lepsze wyniki edukacyjne uczniów.
- Realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Ewaluacja

Realizacja Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.